

Suvestinė redakcija nuo 2001-12-08 iki 2002-04-25

Nutarimas paskelbtas: Žin. 1995, Nr. [8-173](#), i. k. 0951100NUTA00000083

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S

DĖL VIDAUS REIKALŲ, SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ TARNYBOS, VALSTYBĖS SAUGUMO, KRAŠTO APSAUGOS BEI PROKURATŪROS SISTEMŲ, KALĖJIMŲ DEPARTAMENTO IR JAM PAVALDŽIŲ ĮSTAIGŲ IR VALSTYBĖS ĮMONIŲ PAREIGŪNU IR KARIŲ VALSTYBINIŲ PENSIJŲ SKYRIMO BEI MOKĖJIMO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO IR TARNYBOS LAIKO, KURIO REIKIA PROCENTINIAM PRIEDUI UŽ IŠTARNAUTUS METUS GAUTI, NUSTATYMO

1995 m. sausio 20 d. Nr. 83

Vilnius

Pakeistas teisės akto pavadinimas:

Nr. [861](#), 2000-07-18, Žin., 2000, Nr. 61-1862 (2000-07-26), i. k. 1001100NUTA00000861

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vidaus reikalų, valstybės saugumo, krašto apsaugos ir prokuratūros pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymu (Žin., 1994, Nr. [99-1958](#)), Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Vidaus reikalų, Specialiųjų tyrimų tarnybos, valstybės saugumo, krašto apsaugos bei prokuratūros sistemų, Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių pareigūnų ir karių valstybinių pensijų skyrimo bei mokėjimo nuostatus (pridedama).

Šie nuostatai taikomi nuo 1995 m. sausio 1 dienos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [861](#), 2000-07-18, Žin., 2000, Nr. 61-1862 (2000-07-26), i. k. 1001100NUTA00000861

2. Suteikti Vidaus reikalų ministerijai, Krašto apsaugos ministerijai, Teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentui ir Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai teisę pagal savo kompetenciją aiškinti vidaus reikalų, Specialiųjų tyrimų tarnybos, valstybės saugumo, krašto apsaugos bei prokuratūros sistemų, Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių pareigūnų ir karių valstybinių pensijų skyrimo bei mokėjimo nuostatus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [861](#), 2000-07-18, Žin., 2000, Nr. 61-1862 (2000-07-26), i. k. 1001100NUTA00000861

3. Vidaus reikalų ministras, teisingumo ministras, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento generalinis direktorius, Lietuvos Respublikos generalinis prokuroras, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vidaus reikalų, Specialiųjų tyrimų tarnybos, valstybės saugumo, krašto apsaugos, prokuratūros, Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymu, turi nustatyti tarnybos laiko, kurio reikia procentiniam piedui už ištarnautus metus gauti vidaus reikalų, Specialiųjų tyrimų tarnybos, valstybės saugumo bei prokuratūros sistemų, Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių pareigūnams, nustatymo tvarką.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1359](#), 1998-11-20, Žin., 1998, Nr. 104-2879 (1998-11-27), i. k. 0981100NUTA00001359

Nr. [861](#), 2000-07-18, Žin., 2000, Nr. 61-1862 (2000-07-26), i. k. 1001100NUTA00000861

4. Nustatyti, kad:

4.1. į vidaus reikalų, Specialiųjų tyrimų tarnybos, valstybės saugumo bei prokuratūros sistemų, Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių pareigūnų tarnybos laiką, suteikiantį jiems teisę nuo 1995 m. sausio 1 d. gauti procentinį priedą už ištarnautus metus, įskaitoma:

4.1.1. metai, ištarnauti vidaus reikalų, Specialiųjų tyrimų tarnybos, valstybės saugumo, krašto apsaugos bei prokuratūros sistemų, Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių pareigūnais ir kariais nuo paskyrimo dienos;

4.1.2. darbo įstaigose ir organizacijose laikas, jeigu pareigūnai ir kariai buvo paskirti jose dirbtį paliekant juos vidaus reikalų, valstybės saugumo, krašto apsaugos bei prokuratūros sistemų kadrų sudėtyje;

4.1.3. nuteisto vidaus reikalų, Specialiųjų tyrimų tarnybos, valstybės saugumo, krašto apsaugos bei prokuratūros sistemų, Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių pareigūno ar kario bausmės atlikimo laikas, jeigu vėliau pareigūnas ar karys reabilituotas;

4.2. asmenims, priimtiems iki 1995 m. sausio 1 d. į tarnybą vidaus reikalų, valstybės saugumo bei prokuratūros sistemų pareigūnais, tarnybos laikui, pagal kurį apskaičiuojami procentiniai priedai už ištarnautus metus, prilyginami laikotarpiai, nurodyti Lietuvos Respublikos vidaus reikalų, Specialiųjų tyrimų tarnybos, valstybės saugumo, krašto apsaugos, prokuratūros, Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 16 straipsnyje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1359](#), 1998-11-20, Žin., 1998, Nr. 104-2879 (1998-11-27), i. k. 0981100NUTA00001359

Nr. [861](#), 2000-07-18, Žin., 2000, Nr. 61-1862 (2000-07-26), i. k. 1001100NUTA00000861

5. Pripažinti netekusiais galios nuo 1995 m. sausio 1 d.:

5.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. sausio 7 d. nutarimo Nr. 10 „Dėl Lietuvos Respublikos policijos ir kitų vidaus reikalų įstaigų darbuotojų materialinio aprūpinimo gerinimo“ 6 punktą;

5.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. birželio 19 d. nutarimą Nr. 240 „Dėl darbo stažo, suteikiančio teisę gauti procentinį darbo užmokesčio priedą už ištarnautus vidaus reikalų sistemoje metus, įskaitymo“ (Žin., 1991, Nr. [19-514](#));

5.3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. sausio 10 d. nutarimo Nr. 16 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų vidaus reikalų sistemos pareigūnų socialinių garantijų teikimo klausimais dalinio pakeitimo ir papildymo“ (Žin., 1992, Nr. [7-204](#)) 1 punktą;

5.4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. birželio 25 d. nutarimą Nr. 490 „Dėl vidaus reikalų sistemos pareigūnų ir karių pensinio aprūpinimo“ (Žin., 1992, Nr. [25-745](#));

5.5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. lapkričio 19 d. nutarimą Nr. 865 „Dėl krašto apsaugos sistemos pareigūnų ir karių pensinio aprūpinimo“ (Žin., 1992, Nr. [35-1086](#)).

MINISTRAS PIRMININKAS

ADOLFAS ŠLEŽEVIČIUS

VIDAUS REIKALŲ MINISTRAS

ROMAS VAITEKŪNAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1995 m. sausio 20 d. nutarimu
Nr. 83

**VIDAUS REIKALŲ, SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ TARNYBOS, VALSTYBĖS SAUGUMO,
KRAŠTO APSAUGOS BEI PROKURATŪROS SISTEMŲ, KALĖJIMŲ DEPARTAMENTO
IR JAM PAVALDŽIŲ ĮSTAIGŲ IR VALSTYBĖS ĮMONIŲ PAREIGŪNŲ IR KARIŲ
VALSTYBINIŲ PENSIJŲ SKYRIMO BEI MOKĖJIMO NUOSTATAI**

Pakeistas priedo pavadinimas:

Nr. [861](#), 2000-07-18, Žin., 2000, Nr. 61-1862 (2000-07-26), i. k. 1001100NUTA00000861

BENDROJI DALIS

1. Vidaus reikalų, Specialiųjų tyrimų tarnybos, valstybės saugumo, krašto apsaugos bei prokuratūros sistemų, Kalėjimų departamento ir jam paivaldžių įstaigų ir valstybės įmonių pareigūnų ir karių (toliau vadinama – pareigūnai ir kariai) valstybinės pensijos skiriamos bei mokamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų, Specialiųjų tyrimų tarnybos, valstybės saugumo, krašto apsaugos, prokuratūros, Kalėjimų departamento ir jam paivaldžių įstaigų ir valstybės įmonių pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymu (toliau vadinama – įstatymas), taip pat šiais nuostatais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [861](#), 2000-07-18, Žin., 2000, Nr. 61-1862 (2000-07-26), i. k. 1001100NUTA00000861

2. Teisę gauti pareigūnų ir karių valstybinę pensiją turi Lietuvos Respublikos piliečiai, nurodyti įstatymo 1 straipsnyje.

PAREIGŪNŲ IR KARIŲ VALSTYBINIŲ PENSIJŲ RŪŠYS

3. Pagal įstatymą skiriamos šios pareigūnų ir karių valstybinės pensijos:
už tarnybą;
invalidumo;
našlių ir našlaičių.

Pareigūnai ir kariai, kurie įgyja teisę į pareigūnų ir karių valstybinę pensiją, nepraranda teisės į kitas valstybines pensijas.

Pareigūnams ir kariams, tuo pačiu metu įgijusiems teisę į pensiją už tarnybą ir invalidumo pensiją, skiriama didesnioji arba jų pasirinkimu viena iš šių pensijų.

Našlių ir našlaičių pensijos mokamos kartu su pensija už tarnybą ar invalidumo pensija.

PAREIGŪNŲ IR KARIŲ TARNYBOS LAIKAS PAREIGŪNŲ IR KARIŲ VALSTYBINEI PENSIJAI SKIRTI

4. Pareigūnų ir karių tarnybos laikas pareigūnų ir karių valstybinei pensijai skirti nustatomas ir apskaičiuojamas pagal įstatymo 6 ir 16 straipsnius.

5. Įstatymo 16 straipsnyje nurodytas tarnybos laikas pareigūnų ir karių valstybinei pensijai skirti yra įskaitomas pareigūnams ir kariams, priimtiems tarnauti į vidaus reikalų, valstybės saugumo, krašto apsaugos bei prokuratūros sistemas iki įstatymo įsigaliojimo dienos.

6. I tarnybos laiką, nurodytą įstatymo 16 straipsnyje, iki 1995 m. sausio 1 d. taip pat įskaitomas:

6.1. faktinis tarnybos laikas visų valstybių įvairių rūsių ginkluotosiose pajėgose, TSRS valstybės saugumo sistemoje iki 1990 m. kovo 11 d., Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios

Tarybos Apsaugos skyriuje ir kitose tarnybose, kuriose tarnyba organizuota statutiniai pagrindais. Šiame punkte nurodyti laikotarpiai įskaitomi tik tuo atveju, jeigu už juos asmuo negauna kitos valstybės pensijos;

Punkto pakeitimai:

Nr. [612](#), 2001-05-25, Žin., 2001, Nr. 45-1590 (2001-05-30), i. k. 1011100NUTA00000612

6.2. mokymosi aukštosiose, specialiosiose vidurinėse, aukštesniosiose Lietuvos Respublikos policijos (vidaus reikalų), saugumo, karo bei analogiškose TSRS ir kitų užsienio valstybių mokyklose laikas.

I tarnybos laiką įskaitoma pusė mokymosi kitose aukštosiose, aukštesniosiose ir specialiosiose vidurinėse mokyklose laiko, jeigu tarp mokslo baigimo ir stojimo į tarnybą nepraejė 3 mėnesiai, pailginant šį laikotarpį ligos, nėštumo ir gimdymo atostogų, taip pat būtiniosios tarnybos kariuomenėje ar dalyvavimo kariniuose mokymuose trukme.

Punkto pakeitimai:

Nr. [612](#), 2001-05-25, Žin., 2001, Nr. 45-1590 (2001-05-30), i. k. 1011100NUTA00000612

7. I tarnybos laiką, nurodytą įstatymo 6 straipsnyje, nuo 1995 m. sausio 1 d. taip pat įskaitoma:

7.1. Lietuvos policijos akademijos studentų ir Vidaus reikalų ministerijos aukštesniųjų policijos mokyklų klausytojų faktinis tarnybos laikas, nurodytas Lietuvos Respublikos policijos įstatyme, jeigu asmenims, besimokantiems nurodytųjų įstaigų dieniniuose skyriuose, pavesta saugoti viešąją tvarką arba vykdyti kitas pareigas, kai jie atlieka praktiką arba stažuojas vidaus reikalų, valstybės saugumo, krašto apsaugos sistemų įstaigose;

7.2. tarnybos laikas policijos rezerve, kai asmenys saugo viešąją tvarką arba vykdo kitas policijai būdingas pareigas.

8. *Neteko galios nuo 2001-12-08*

Punkto naikinimas:

Nr. [1443](#), 2001-12-03, Žin. 2001, Nr. 103-3664 (2001-12-07), i. k. 1011100NUTA00001443

Punkto pakeitimai:

Nr. [861](#), 2000-07-18, Žin., 2000, Nr. 61-1862 (2000-07-26), i. k. 1001100NUTA00000861
2001-10-30, Žin., 2001, Nr. 93-3288 (2001-11-07), i. k. 1011000NUTARG013258

9. Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų dydžiai ir šių pensijų apskaičiavimo tvarka nurodyti įstatymo 7, 9, 10 ir 16 straipsniuose.

Pensijų dydžiai yra apskaičiuojami pagal pensijos mokėjimo mėnesį galiojantį pareigūnų ir karių darbo užmokesčių už tas pareigas, kurias jie turėjo išeidami iš tarnybos.

I ši užmokesčių įskaitomas pareiginis atlyginimas (pagrindinė mėnesinė alga), taip pat priedas už laipsnį, stažą ir kategoriją, kai šie priedai mokami įstatymu nustatyta tvarka.

Už kiekvienus tarnybos metus, įskaitytus į tarnybos laiką pensijai skirti, mokama po 1 procentą darbo užmokesčio.

Krašto apsaugos ministerijai leidžiama, skiriant pareigūnų ir karių valstybines pensijas pagal įstatymo 7 straipsnio pirmąją dalį, jų darbo užmokesčių apskaičiuoti vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, kuriuose nustatytas karių darbo užmokesčis iki įstatymo, reglamentuojančio karių darbo užmokesčių, įsigaliojimo.

10. Pareigūnų ir karių valstybinė invalidumo pensija mokama už kiekvienus tarnybos metus, įskaitytus į tarnybos laiką pensijai skirti, 1,2 procento darbo užmokesčio I grupės invalidams, 1 procentas – II grupės ir 0,5 procento – III grupės invalidams.

Už tarnybos laiką iki 1995 m. sausio 1 d. nurodyti 9 ir 10 punktuose procentai didinami 1,8 karto.

PAREIGŪNU IR KARIŲ VALSTYBINIŲ PENSIJŲ SKYRIMAS IR MOKĖJIMAS

11. Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo tvarka bei laikas nustatyti įstatymo 12–15 straipsniuose.

12. Prašymą skirti pareigūnų ir karių valstybinę pensiją asmuo paduoda tarnybos (įstaigos, karinio dalinio) vadovui.

13. Prie prašymo skirti pareigūnų ir karių valstybinę pensiją už tarnybą turi būti pridėta:

13.1. kadrų tarnybos parengtas tarnybos laiko (darbo stažo) lapas;

13.2. darbo užmokesčio atestatas (pažymėjimas);

13.3. žinybinės centrinės medicininės ekspertizės komisijos išvada – tuo atveju, kai pareigūnas ar karys yra atleidžiamas dėl sveikatos būklės.

13.4. valstybinio socialinio draudimo pažymėjimas – tuo atveju, kai išėjęs iš tarnybos pareigūnas ar karys neturi pajamų, nuo kurių skaičiuojamos ir mokamos valstybinio socialinio pensijų draudimo įmokos (draudžiamųjų pajamų).

Papildyta punktu:

Nr. [612](#), 2001-05-25, Žin., 2001, Nr. 45-1590 (2001-05-30), i. k. 1011100NUTA00000612

14. Prie prašymo skirti pareigūnų ir karių valstybinę invalidumo pensiją turi būti pridėta:

14.1. žinybinės centrinės medicininės ekspertizės komisijos išvada;

14.2. invalidumo pažymėjimas, išduotas valstybinės medicininės socialinės ekspertizės komisijos;

14.3. kadrų tarnybos parengtas tarnybos laiko (darbo stažo) apskaitos lapas;

14.4. darbo užmokesčio atestatas (pažymėjimas).

14.5. valstybinio socialinio draudimo pažymėjimas – tuo atveju, kai išėjęs iš tarnybos pareigūnas ar karys neturi pajamų, nuo kurių skaičiuojamos ir mokamos valstybinio socialinio pensijų draudimo įmokos (draudžiamųjų pajamų).

Papildyta punktu:

Nr. [612](#), 2001-05-25, Žin., 2001, Nr. 45-1590 (2001-05-30), i. k. 1011100NUTA00000612

15. Prie prašymo skirti pareigūnų ir karių valstybinę našlių ir našlaičių pensiją turi būti pridėta:

15.1. mirties liudijimas arba teismo sprendimas dėl asmens pripažinimo nežinia kur esančiu;

15.2. kadrų tarnybos parengtas tarnybos laiko (darbo stažo) apskaitos lapas;

15.3. darbo užmokesčio atestatas (pažymėjimas);

15.4. santuokos liudijimas;

15.5. teismo sprendimas dėl faktinės santuokos faktu nustatymo;

15.6. našlaičio gimimo liudijimas;

15.7. mokymo įstaigos pažymėjimai, jeigu našlaičiai, vyresni kaip 18 metų, mokosi;

15.8. valstybinės medicininės socialinės ekspertizės komisijos išduota invalidumo pažyma – jeigu teisė gauti šią pensiją priklauso nuo invalidumo.

Prireikus atitinkamos tarnybos, tvarkančios pareigūnų ir karių valstybinių pensijų skyrimą, gali pareikalauti papildomų dokumentų.

16. Pareigūnui ar kariui pensininkui mirus, dokumentai našlių ir našlaičių pensijai gauti turi būti pateikti vidaus reikalų, Specialiųjų tyrimų tarnybos, valstybės saugumo, krašto apsaugos bei prokuratūros sistemų, Kalėjimų departamento atitinkamoms tarnyboms, tvarkančioms pareigūnų ir karių valstybinių pensijų skyrimą ir mokėjimą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [861](#), 2000-07-18, Žin., 2000, Nr. 61-1862 (2000-07-26), i. k. 1001100NUTA00000861

17. Vidaus reikalų, Specialiųjų tyrimų tarnybos, valstybės saugumo, krašto apsaugos bei prokuratūros sistemų, Kalėjimų departamento atitinkamų tarnybų vadovams asmuo turi pateikti dokumentų originalus. Padalinio ar įstaigos atitinkamos tarnybos privalo patvirtinti dokumentų, kurių reikia pensijai skirti, nuorašus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [861](#), 2000-07-18, Žin., 2000, Nr. 61-1862 (2000-07-26), i. k. 1001100NUTA00000861

18. Visi dokumentai pensijai skirti per 10 dienų po to, kai pareigūnas ar karys atleidžiamas iš tarnybos, turi būti pateikti vidaus reikalų, Specialiųjų tyrimų tarnybos, valstybės saugumo, krašto apsaugos bei prokuratūros sistemų, Kalėjimų departamento atitinkamoms tarnyboms, tvarkančioms pareigūnų ir karių valstybinių pensijų skyrimą ir mokėjimą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [861](#), 2000-07-18, Žin., 2000, Nr. 61-1862 (2000-07-26), i. k. 1001100NUTA00000861

19. Pareigūnų ir karių valstybinės pensijos skiriamos vidaus reikalų ministro (arba Vidaus reikalų ministerijos sekretorių), Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus (arba jo pavaduotojų), Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento generalinio direktoriaus (arba jo pavaduotojų), krašto apsaugos ministro (arba Krašto apsaugos ministerijos sekretorių), Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro (arba jo pavaduotojų), Kalėjimų departamento direktoriaus (arba jo pavaduotojų) sprendimu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [861](#), 2000-07-18, Žin., 2000, Nr. 61-1862 (2000-07-26), i. k. 1001100NUTA00000861

20. Sprendimas dėl pareigūnų ir karių valstybinės pensijos skyrimo turi būti priimtas ne vėliau kaip per 10 dienų nuo prašymo skirti pensiją su visais reikiamais dokumentais arba papildomu dokumentu gavimo dienos.

21. Pensininkui mirus, pensija išmokama jį laidojusiems asmenims už mirties mėnesį, jeigu ji dar nebuvo išmokėta, ir dar už du mėnesius paskirtos ir apribotos Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo (toliau vadinama – Valstybinių pensijų įstatymas) 3 straipsnio 3 dalies nustatyta tvarka pensijos dydžio. Pensijos dydis už mirties mėnesį skaičiuojamas atsižvelgiant į pensininko draudžiamąsias pajamas, jeigu jis tą mėnesį tokią pajamą turėjo, šių nuostatų 25 punkte nustatyta tvarka.

Pagrindas šiuo atveju išmokėti pensiją – laidojusio asmens pareiškimas ir mirties pažymėjimas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [612](#), 2001-05-25, Žin., 2001, Nr. 45-1590 (2001-05-30), i. k. 1011100NUTA00000612

22. Jeigu atsisakoma skirti pareigūnų ir karių valstybinę pensiją, vidaus reikalų, Specialiųjų tyrimų tarnybos, valstybės saugumo, krašto apsaugos bei prokuratūros sistemų, Kalėjimų departamento atitinkamos tarnybos ne vėliau kaip per 5 dienas nuo šio sprendimo priėmimo turi išsiusti (iteikti) pareiškėjui sprendimo nuorašą. Sprendime nurodoma atsisakymo skirti pensiją priežastis ir šio sprendimo apskundimo tvarka. Atitinkamų įstaigų pateikti dokumentai pareigūnų ir karių valstybinei pensijai skirti grąžinami juos atsiuntusiai įstaigai, o pensijos byloje paliekami šių dokumentų nuorašai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [861](#), 2000-07-18, Žin., 2000, Nr. 61-1862 (2000-07-26), i. k. 1001100NUTA00000861

23. Paskyrus pareigūnų ir karių valstybinę pensiją, pensininkui išduodamas pensininko pažymėjimas, kurio formą nustato:

23.1. vidaus reikalų sistemoje – vidaus reikalų ministras;

23.2. valstybės saugumo sistemoje – Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento generalinis direktorius;

23.3. krašto apsaugos sistemoje – krašto apsaugos ministras;

23.4. prokuratūros sistemoje – Lietuvos Respublikos generalinis prokuroras.

23.5. Specialiųjų tyrimų tarnyboje – Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius;

Papildyta punktu:

Nr. [861](#), 2000-07-18, Žin., 2000, Nr. 61-1862 (2000-07-26), i. k. 1001100NUTA00000861

23.6. Kalėjimų departamento – teisingumo ministras.

Papildyta punktu:

Nr. [861](#), 2000-07-18, Žin., 2000, Nr. 61-1862 (2000-07-26), i. k. 1001100NUTA00000861

24. Pareigūnų ir karių valstybinę pensiją moka šią pensiją paskyrusi atitinkama vidaus reikalų, Specialiųjų tyrimų tarnybos, valstybės saugumo, krašto apsaugos bei prokuratūros sistemos, Kalėjimų departamento tarnyba. Pensija mokama už praėjusį mėnesį pensiją mokančių institucijų nustatyta tvarka.

Kai kuriuos darbus, susijusius su šių pensijų mokėjimu, už sutartą atlyginimą gali atliki ryšių, kredito ir kitos organizacijos.

Sprendimus šiais konkrečiais klausimais priima Vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas, Krašto apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra bei Kalėjimų departamentas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [861](#), 2000-07-18, Žin., 2000, Nr. 61-1862 (2000-07-26), i. k. 1001100NUTA00000861

Nr. [612](#), 2001-05-25, Žin., 2001, Nr. 45-1590 (2001-05-30), i. k. 1011100NUTA00000612

25. Tarnaujantiems pareigūnams ir kariams pareigūnų ir karių valstybinės pensijos nemokamos, išskyrus našlių ir našlaičių pensijas.

Išėjusiems iš tarnybos pareigūnams ir kariams, kurie po pareigūnų ar karių valstybinių pensijų už tarnybą arba po pareigūnų ar karių valstybinių invalidumo pensijų paskyrimo turi draudžiamųjų pajamų (pajamos, prilyginamos draudžiamosioms pajamoms, išvardytos įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje), mokama tą mėnesį 30 procentų dydžio pareigūno ar kario valstybinės pensijos dalis. Kai asmuo turėjo draudžiamųjų pajamų ne visą mėnesį, o tik jo dalį, mokétini 30 procentų skaičiuojami tik už tą mėnesio laikotarpi, per kurį pensijos gavėjas turėjo draudžiamųjų pajamų. Už likusį mėnesio laikotarpi, per kurį pensijos gavėjas neturėjo draudžiamųjų pajamų, mokama atitinkama to mėnesio paskirtos pensijos dalis. Visa paskirta pensija mokama ir už tuos laikotarpius, kai dirbantis pagal darbo sutartį, narystės ar tarnybos pagrindu asmuo laikinai neturėjo draudžiamųjų pajamų dėl to, kad šios pajamos jam tuo laikotarpiu nepriklausė (neapmokamų atostogų metu, ligos, kai jam nemokama ligos pašalpa, metu ir panašiai). Tais atvejais, kai apskaičiuotos pareigūno ar kario valstybinės pensijos dydis turi būti apribojamas Valstybinių pensijų įstatymo 3 straipsnio 3 dalies nustatyta tvarka, mokétini 30 procentų skaičiuojami nuo pareigūno ar kario priklausančios mokėti riboto dydžio pensijos. Jeigu pareigūnas ar karys kartu su valstybine pensija gauna ir valstybinę socialinio draudimo pensiją, mokétini 30 procentų skaičiuojami nuo apriboto dydžio valstybinės pensijos, kurios dydis nustatomas iš užpraeito ketvirčio prieš tą mėnesį, už kurį mokama valstybinė pensija, Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbtu šalies ūkio vidutinio mėnesio darbo užmokesčio 1,5 dydžio sumos atėmus pareigūnui ar kariui paskirtą ir indeksuotą Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatyta tvarka to mėnesio valstybinę socialinio draudimo pensiją.

Tokia pat tvarka ir sąlygomis mokamos pensijos už tarnybą bei invalidumo pensijos, paskirtos iki 1995 m. sausio 1 d. (neatsižvelgiant į tai, buvo ar nebuvę jos perskaiciuotos pagal įstatymo 16 straipsnį), jeigu šių pensijų gavėjai po pensijų paskyrimo turėjo draudžiamųjų pajamų, gautų tą mėnesį, atsižvelgiant į laikotarpiu, per kurį jie turėjo draudžiamųjų pajamų, kalendorinių dienų skaičių.

Pareigūno ar kario valstybinės pensijos gavėjas privalo pranešti jam pensiją mokančiai institucijai apie turimas draudžiamąsias pajamas ar kitas aplinkybes (teistumas, valstybiniuo socialinio draudimo pensijos dydis, jo pasikeitimai ir kita), turinčias įtakos pensijos dydžiui ar mokėjimui, per 10 dienų nuo šių pajamų ar kitų aplinkybių atsiradimo dienos. Draudžiamųjų pajamų turėjimo faktą valstybinės pensijos gavėjas patvirtina pateikdamas valstybiniuo socialinio draudimo pažymėjimą, jo neturintis asmuo – darbo knygelę. Ligos, motinystės, motinystės (tėvystės), bedarbio pašalpų gavimo faktas įrodomas atitinkamais darbdavio, Valstybiniuo socialinio draudimo fondo valdybos teritorinių skyrių ar darbo biržos išduotais pažymėjimais apie nurodytuju pašalpų mokėjimo trukmę. Jeigu apie šias pajamas ar kitas aplinkybes laiku nepranešama ir dėl to permokama pensija, permokėtos pensijos suma išieškoma iš pensijos gavėjo įstatymo 11 straipsnio

4 dalyje, Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo (Žin., 1994, Nr. [59-1153](#); 1999, Nr. [66-2115](#)) 42 straipsnio 2 dalyje ir Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimu Nr. 1156 „Dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 1994, Nr. [91-1781](#)) 75 punkte nustatyta tvarka.

Pakartotinai išėjusiems iš tarnybos pareigūnams ir kariams, kuriems iki 1994 m. gruodžio 31 d. jau buvo paskirta pensija, pareigūnų ir karių valstybinės pensijos dydis apskaičiuojamas pagal naujus atleidimo duomenis. Jeigu šiemas asmenims pakartotinai apskaičiuota pensija yra mažesnė už pensiją, paskirtą iki 1995 m. sausio 1 d., mokama anksčiau paskirta įstatymo 16 straipsnio nustatyta tvarka perskaičiuota pensija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [612](#), 2001-05-25, Žin., 2001, Nr. 45-1590 (2001-05-30), i. k. 1011100NUTA00000612

26. Pensininkams, neturintiems kitų pajamų, išskyrus pensiją, prie pareigūnų ir karių valstybinės pensijos už tarnybą mokamas valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos dydžio priedas, iki jie įgyja teisę gauti valstybinę socialinio draudimo pensiją (iki 2005 m. sausio 1 d.). Priedas mokamas po to, kai vidaus reikalų, Specialiųjų tyrimų tarnybos, valstybės saugumo, krašto apsaugos bei prokuratūros sistemų, Kalėjimų departamento atitinkamoms tarnyboms pateikiama darbo knygelė arba socialinio draudimo pažymėjimas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [861](#), 2000-07-18, Žin., 2000, Nr. 61-1862 (2000-07-26), i. k. 1001100NUTA00000861

27. Kitus pareigūnų ir karių valstybinių pensijų skyrimo, mokėjimo, ginčų sprendimo klausimus, nenumatytiškius nuostatose, reguliuoja Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimu Nr. 1156 „Dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 1994, Nr. [91-1781](#)).

PAREIGŪNU IR KARIŲ VALSTYBINIŲ PENSIJŲ PERSKAIČIAVIMAS

28. Pareigūnams ir kariams, kuriems iki įstatymo įsigaliojimo buvo paskirta kurios nors rūšies pensija (išskyrus maitintojo netekimo pensiją), ši pensija perskaičiuojama pagal 1995 m. sausio 1 d. būklę šia tvarka:

28.1. paskiriamą valstybinę socialinio draudimo pensiją pagal Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo ir Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimu Nr. 1156, nustatytą tvarką naujai skiriamoms pensijoms;

28.2. prašymą skirti valstybinę socialinio draudimo senatvės arba invalidumo pensiją vidaus reikalų, Specialiųjų tyrimų tarnybos, valstybės saugumo, krašto apsaugos bei prokuratūros sistemų, Kalėjimų departamento pensininkai, turintys teisę į šią pensiją, paduoda Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai;

Punkto pakeitimai:

Nr. [861](#), 2000-07-18, Žin., 2000, Nr. 61-1862 (2000-07-26), i. k. 1001100NUTA00000861

29. Buvę pareigūnai ir kariai, kuriems apskaičiuota valstybinio socialinio draudimo pensija, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos išduotą pažymėjimą apie paskirtos valstybinės socialinio draudimo senatvės arba invalidumo pensijos dydį ir pensijos paskyrimo laiką pateikia vidaus reikalų, Specialiųjų tyrimų tarnybos, valstybės saugumo, krašto apsaugos bei prokuratūros sistemų, Kalėjimų departamento atitinkamų tarnybų skyriams (kadru skyriams), kurie tvarko pareigūnų ir karių valstybinių pensijų skyrimą.

\Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniai skyriai apie paskirtos valstybinės socialinio draudimo senatvės arba invalidumo pensijos laiką ir dydį bei vėlesnius dydžio

pasikeitimų ne vėliau kaip per 10 dienų taip pat informuoja atitinkamą instituciją padalinius, kurie tvarko pareigūnų ir karių valstybinių pensijų skyrimą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [861](#), 2000-07-18, Žin., 2000, Nr. 61-1862 (2000-07-26), i. k. 1001100NUTA00000861

Nr. [612](#), 2001-05-25, Žin., 2001, Nr. 45-1590 (2001-05-30), i. k. 1011100NUTA00000612

30. Dokumentus pensijai skirti išdavęs juridinis arba fizinis asmuo atsako už jų teisingumą Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka ir atlygina valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui materialinę žalą, padarytą dėl išduotų neteisingų dokumentų.

31. Buvusiems vidaus reikalų sistemos pareigūnams ir kariams, priimtiems tarnauti po 1991 m. liepos 1 d., buvusiems krašto apsaugos sistemos pareigūnams ir kariams, priimtiems tarnauti nuo 1990 m. balandžio 25 d., taip pat valstybės saugumo ir prokuratūros sistemų pareigūnams, tarnaujantiems nuo šių struktūrų sukūrimo dienos, kuriems iki 1995 m. sausio 1 d. buvo paskirtos ištarnautų metų arba invalidumo pensijos, nuo 1995 m. sausio 1 d. šios pensijos perskaičiuojamos šia tvarka:

31.1. ištarnautų metų pensija pareigūnams ir kariams, išėjusiems į pensiją iki 1994 m. gruodžio 31 d. įskaitytinai, perskaičiuojama pagal įstatymo 16 straipsnyje nustatyta tarnybos laiko ir pensijos dydžio apskaičiavimo tvarką;

31.2. perskaičiuojant ištarnautų metų ir invalidumo pensijas pareigūnams ir kariams, laikotarpiai, kurie buvo įskaityti į tarnybos stažą padidinta (lengvatine) trukme, įskaitomi vadovaujantis įstatymo 16 straipsniu;

31.3. perskaičiuojant ištarnautų metų ir invalidumo pensijas vidaus reikalų sistemos pareigūnams ir kariams, kurie išėjo į pensiją nuo 1991 m. liepos 1 d. iki 1994 m. gruodžio 31 d., krašto apsaugos sistemos pareigūnams ir kariams, kurie išėjo į pensiją nuo 1990 m. balandžio 25 d., valstybės saugumo ir prokuratūros sistemų pareigūnams, kurie išėjo į pensiją nuo šių įstaigų sukūrimo dienos, darbo užmokesčis, iš kurio skaičiuojama pensija, nustatomas dauginant išėjimo mėnesį nustatyta koeficientą atlyginimui apskaičiuoti iš 1994 metų gruodžio mėnesį galiojusios 65 litų minimalios mėnesinės algos, pridedant ištarnautų metų priedą, priedą už kategoriją bei galiojusį 1994 metų gruodžio mėnesį koeficientą atlyginimui už pareigūno laipsnį apskaičiuoti, taikant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugsėjo 28 d. nutarimo Nr. 907 „Dėl darbo užmokesčio ir kitų išmokų indeksavimo“ (Žin., 1994, Nr.) 4 ir 5 punktų nuostatas.

Perskaičiuojant pensijas, paskirtas iš darbo užmokesčio, buvusio pagal datas, nurodytas 31 ir 31.3 punktuose, iki 1991 m. lapkričio 31 d., tarnybiniams atlyginimams apskaičiuoti imami minimalūs koeficientų schemų dydžiai pagal atitinkamas pareigas bei koeficientai priklausomai nuo specialaus laipsnio, patvirtinti atitinkamais Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, ir priskaičiuojami priedai už kategoriją, ištarnautus metus;

31.4. už kiekvienus patvirtintus visus tarnybos metus pensijai už tarnybą perskaičiuoti imama 1,8 procento darbo užmokesčio;

31.5. už kiekvienus patvirtintus visus tarnybos metus invalidumo pensijai perskaičiuoti imama:

po 2,16 procento darbo užmokesčio – I grupės invalidams;

po 1,8 procento darbo užmokesčio – II grupės invalidams;

po 0,9 procento darbo užmokesčio – III grupės invalidams;

31.6. tarnybos laikas pensijai perskaičiuoti išreiškiamas metais ir skaičiuojamas 4 ženklių po kablelio tikslumu. Tarnybos laiko dalis, apskaičiuota dienomis, apvalinama iki viso mėnesio, jeigu yra daugiau kaip 15 dienų, o 15 ir mažiau dienų atmetama.

32. Vidaus reikalų ministriui, teisingumo ministriui, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriui, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento generaliniams direktoriui, krašto apsaugos ministriui, Lietuvos Respublikos generaliniams prokurorui suteikiama teisė nustatyti pareigybių prilyginimo tvarką.

Punkto pakeitimai:

Nr. [861](#), 2000-07-18, Žin., 2000, Nr. 61-1862 (2000-07-26), i. k. 1001100NUTA00000861

33. Vidaus reikalų, valstybės saugumo, krašto apsaugos bei prokuratūros sistemų pensininkams, kurie išėjo į pensiją iki datų, nurodytų 31, 31.3 punktuose, paskirtos pensijos neperskaičiuojamos – jos indeksuojamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų nustatyta tvarka.

34. Pareigūnams, iki 2005 m. sausio 1 d. ištarnavusiems ne mažiau kaip 30 metų ir toliau tarnaujantiems, gali būti skiriama ir mokama valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos dydžio pareigūnų ir karių valstybinė pensija. Pareigūnų ir karių grąžinimo į tarnybą tvarką, taip pat pareigūnų ir karių valstybinės pensijos mokėjimo taisykles nustato vidaus reikalų ministras, krašto apsaugos ministras, teisingumo ministras, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktorius, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento generalinis direktorius ir Lietuvos Respublikos generalinis prokuroras.

Punkto pakeitimai:

Nr. [861](#), 2000-07-18, Žin., 2000, Nr. 61-1862 (2000-07-26), i. k. 1001100NUTA00000861

35. Pareigūnų ir karių pensijos turi būti perskaičiuotos ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo šių nuostatų įsigaliojimo. Kol pensijos bus perskaičiuotos, mokamos paskutinį mėnesį iki nuostatų įsigaliojimo buvusio dydžio pensijos.

36. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba per mėnesį, pasibaigus einamujų metų ketvirčiui, pateikia Vidaus reikalų ministerijai ir Krašto apsaugos ministerijai, Specialiųjų tyrimų tarnybai, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento, Kalėjimų departamento ir Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai duomenis apie valstybės pareigūnų ir karių pensijų gavėjų turėtas draudžiamąsias pajamas kiekvieną praėjusio ketvirčio mėnesį pagal šių institucijų pateiktus pensininkų sąrašus atitinkamos institucijos ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos pasirašytoje sutartyje nustatyta tvarka.

Papildyta punktu:

Nr. [612](#), 2001-05-25, Žin., 2001, Nr. 45-1590 (2001-05-30), i. k. 1011100NUTA00000612

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1359](#), 1998-11-20, Žin., 1998, Nr. 104-2879 (1998-11-27), i. k. 0981100NUTA00001359

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. sausio 20 d. nutarimo Nr. 83 "Dėl Vidaus reikalų, valstybės saugumo, krašto apsaugos bei prokuratūros sistemų pareigūnų ir karių valstybinių pensijų skyrimo bei mokėjimo nuostatų patvirtinimo ir tarnybos laiko, kurio reikia procentiniams priedui už ištarnautus metus gauti, nustatymo" dalinio pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [861](#), 2000-07-18, Žin., 2000, Nr. 61-1862 (2000-07-26), i. k. 1001100NUTA00000861

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. sausio 20 d. nutarimo Nr. 83 "Dėl Vidaus reikalų, valstybės saugumo, krašto apsaugos bei prokuratūros sistemų pareigūnų ir karių valstybinių pensijų skyrimo bei mokėjimo nuostatų patvirtinimo ir tarnybos laiko, kurio reikia procentiniams priedui už ištarnautus metus gauti, nustatymo" dalinio pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [612](#), 2001-05-25, Žin., 2001, Nr. 45-1590 (2001-05-30), i. k. 1011100NUTA00000612

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. sausio 20 d. nutarimo Nr. 83 "Dėl Vidaus reikalų, Specialiųjų tyrimų tarnybos, valstybės saugumo, krašto apsaugos bei prokuratūros sistemų, Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių pareigūnų ir karių valstybinių pensijų skyrimo bei mokėjimo nuostatų patvirtinimo ir tarnybos laiko, kurio reikia procentiniams priedui už ištarnautus metus gauti, nustatymo" dalinio pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas

2001-10-30, Žin., 2001, Nr. 93-3288 (2001-11-07), i. k. 1011000NUTARG013258

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. sausio 20 d. nutarimu Nr. 83 "Dėl Vidaus reikalų, valstybės saugumo, krašto apsaugos bei prokuratūros sistemų pareigūnų ir karių valstybinių pensijų skyrimo bei mokėjimo nuostatų patvirtinimo ir tarnybos laiko, kurio reikia procentiniam priedui už ištarnautus metus gauti, nustatymo" patvirtintų Vidaus reikalų, valstybės saugumo, krašto apsaugos bei prokuratūros sistemų pareigūnų ir karių valstybinių pensijų skyrimo bei mokėjimo nuostatų 8 punkto atitinkties Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų, valstybės saugumo, krašto apsaugos ir prokuratūros pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 16 straipsnio 4 daliai

5.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1443](#), 2001-12-03, Žin., 2001, Nr. 103-3664 (2001-12-07), i. k. 1011100NUTA00001443

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. sausio 20 d. nutarimo Nr. 83 "Dėl Vidaus reikalų, Specialiųjų tyrimų tarnybos, valstybės saugumo, krašto apsaugos bei prokuratūros sistemų, Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių pareigūnų ir karių valstybinių pensijų skyrimo bei mokėjimo nuostatų patvirtinimo ir tarnybos laiko, kurio reikia procentiniam priedui už ištarnautus metus gauti, nustatymo" dalinio pakeitimo